

Držitelé Ceny EVVO v kategorii osobnost:

- **Mgr. Marie Krestová**, ZŠ Videčská, Rožnov p. R. (2001)
- **Mgr. Vlasta Ondrová**, EC Pantoflíček, Dolní Němčí (2002)
- **Mgr. Miroslav Janík**, ČSOP Kosenka (2003)
- **Mgr. & Ing. Jarmila Gabrielová**, SPŠ strojní Vsetín (2004)
- **Milan Orálek**, Ochránci přírody Val. Meziříčí (2005)
- **Eva Sábliková**, Dětský domov Smolina / KOSENKA Valašské Klobouky (2006)
- **Bc. Pavlína Kolínková**, KOSENKA Valašské Klobouky (2007)
- **Mgr. & Ing. Jana Tesařová**, Centrum Veronica Hostětín (2008)
- **Mgr. Marie Kordulová**, LÍSKA, z.s. (2009)
- **RNDr. Jarmila Dupejová**, Krajský úřad Zlínského kraje (2010)
- **Mgr. Milena Kovaříková**, Zlínský kraj (2011)
- **Mgr. Marie Kordulová**, LÍSKA, z.s. (2012)
- **PhDr. Jaroslava Ševčíková**, ZŠ Vsetín, Sychrov 97 (2013)
- **Marie Petřů, DiS.**, ředitelka, Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí n. M., lektorka LÍSKY, z.s. (2014)
- **Mgr. Petra Handlová-Kraváčková**, Středisko volného času Klubko Staré Město, CEV Žabka (2015)
- **Mgr. Lenka Pavelčíková**, Přírodovědné centrum Trnka, DDM Šíkula Uherské Hradiště, lektorka LÍSKY, z.s. (2016)
- **Mgr. Monika Havlásková**, ředitelka, Středisko volného času Klubko, Staré Město, členka a lektorka LÍSKY, z.s. (2017)
- **Mgr. Liběna Dopitová**, učitelka, školní koordinátor EVVO, Základní škola Vsetín, Rokytnice 436 (2018)
- **Mgr. Jaroslav Hlinský**, ALCEDO – středisko volného času Vsetín (2019)
- **RNDr. Alan Urc**, Krajský Úřad Zlínského kraje (2020)
- **Bc. Radka Brtišová** (2021)
- **Ing. Jaroslav Hrabec** (2022)

Cena za celoživotní přínos EVVO ve Zlínském kraji

Mgr. Vlasta Ondrová, ZO ČSOP Pantoflíček

Mgr. Marie Kordulová, LÍSKA, z.s.

Mgr. Miroslav Janík, ZO ČSOP KOSENKA Valašské Klobouky

Pokud jsme chybně uvedli jméno, titul či jiné údaje, velmi se omlouváme, neboť tak nebylo učiněno záměrně.

CENA ZA PŘÍNOS K ROZVOJI ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY, VZDĚLÁVÁNÍ A OSVĚTY VE ZLÍNSKÉM KRAJI ZA ROK 2023, XXIII. ROČNÍK

ZLÍN, 18. ŘÍJNA 2023

Přehled nominací za rok 2023 a všech udělených cen v kategorii OSOBNOST environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ve Zlínském kraji.

Cena je vyhlašována od roku 2001. V roce 2023 je udělována v 10 kategoriích:

1. Osobnost EVVO.
2. Ředitel školy, školského zařízení.
3. Koordinátor EVVO, pedagog, lektor.
4. Pracovník/dobrovolník nevládní neziskové organizace.
5. Veřejná správa / politik.
6. Žák základní/střední školy.
7. Podnikatelský sektor.
8. Škola, školské zařízení.
9. Projekt realizovaný na území Zlínského kraje.
10. Objev v oblasti EVVO – jednotlivce/organizace.

Nominováni mohli být jednotlivci: ředitelé a pedagogové škol a školských zařízení, školní koordinátoři EVVO, vedoucí zájmových kroužků a oddílů, pracovníci a dobrovolníci středisek ekologické výchovy, pracovníci a členové nevládních neziskových organizací, pracovníci úřadů a institucí, členové zastupitelstev a komisí, zástupci podnikatelské sféry, studenti, novináři, osobnosti, které se významně, dlouhodobě a systematicky zasloužily o rozvoj environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty ve Zlínském kraji.

Nominovány mohly být organizace: školy, školská zařízení, neziskové organizace, které dlouhodobě a koncepčně vykonávají činnosti či realizují projekty v oblasti EVVO a ovlivňují tak dění ve svém okolí.

Nominován mohl být projekt, realizovaný na území Zlínského kraje (financovaný z různých zdrojů), který svým pojetím a rozsahem významně obohatil činnost školy, organizace, obce či regionu, byl prezentován veřejnosti a byl úspěšně realizován v plném rozsahu.

Nominován mohl být jednotlivce či organizace, kteří vykonali významný počín nebo realizovali zajímavý projekt či program v oblasti EVVO.

Za rok 2023 bylo nominováno 21 osobností, škol a školských zařízení, organizací a projektů.

Nominace posuzoval řídicí výbor Lísky rozšířený o osobnosti EVVO na svém jednání dne 5. 10. 2023.

Základními kritérii pro udělení ceny je význam a konkrétní změna pro školu, organizaci, místní společenství, mikroregion či region, inspirativní a motivační přesah za hranice školy či organizace a dlouhodobý přínos (s výjimkou kategorie 6 a 10).

Kategorie 1 OSOBNOST EVVO

Nominován byl (1 nominace):

» Ing. Milan Drgáč dlouholetý poradce v ekologickém zemědělství - PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, RC Bílé Karpaty, OSVČ

Jeden ze zakladatelů ekologického zemědělství v ČR (už od osmdesátých let). Dlouholetý propagátor ekologického hospodaření a poradce v ekologickém zemědělství. Působil řadu let i v rámci neziskových organizací: např. IS Kopanice, Svaz PRO-BIO. Podílel se na realizaci mnoha osvětových, vzdělávacích i propagačních aktivit a projektů zaměřených na podporu ekologického zemědělství, zejména ve Zlínském kraji a na Hodonínsku. Byl také jedním ze spoluorganizátorů Bělokarpatských konferencí. Zapojuje se do osvětových projektů a programů LÍSKY, spolupracuje při exkurzích na farmy, tvorbě výukových materiálů.

Kategorie 9

PROJEKT REALIZOVANÝ NA ÚZEMÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE

Nominováni byli (2 nominace):

» Projekt Vzhůru do mokřadu ZO ČSOP Veronica, pracoviště Hostětín, Hostětín 86, 687 71

Díky projektu Vzhůru do mokřadu došlo k propojení několika sektorů (škola, obec, nezisková organizace a AOPK), které nejen v průběhu trvání projektu, ale i po jeho ukončení navázali smyslupnou a inspirativní spolupráci při řešení tématu vody v krajině, a to prostřednictvím badatelsky orientovaného vzdělávání a místně zakotveného učení. Žákům a jejich pedagogickému doprovodu se pod koordinací lektorů Tradice Bílých Karpat podařilo pro téma nadchnout i místní zastupitelstvo a rodiče. Metodiky výukových programů, které v rámci projektu vznikly, mohou posloužit jako inspirace pro další školy.

» Projekt Dny regionální přírody Základní škola a Mateřská škola, Uherské Hradiště, Větrná 1063, příspěvková organizace

Škola usiluje o obohacení výuky o zajímavé metody a formy práce, aktivní zapojení žáků do výuky, aby je výuka bavila.

Jednou ze zajímavých aktivit, která probíhá opakovaně, jsou Dny regionální přírody. V jarních měsících jsou stanoveny dny, kdy se žáci všech ročníků účastní terénních exkurzí. Pro jednotlivé ročníky byly vybrány zajímavé lokality, které jsou dostupné pěšky, nebo hromadnou dopravou:

1. ročník – Vinohrady Mařatice
2. ročník – Včely – naučná stezka Ostrožská Nová Ves
3. ročník – Popovické rybníky
4. ročník – Pramen Olšavy, Sadská Výšina
5. ročník – Lázně Luhačovice
6. ročník – Kněžpolský les
7. ročník – Slepá ramena Moravy
8. ročník – Rochus
9. ročník – Ostrožská Nová Ves – Štěrk

K jednotlivým lokalitám byly zpracovány výukové materiály a pracovní listy, byly připraveny vhodné pomůcky pro práci v terénu. Každá terénní exkurze má svého lektora - experta na danou lokalitu. Potěšující je, že počet lektorů, kteří jsou schopni vést terénní exkurzi, roste. Kromě lektora a žáků je na terénní exkurzi přítomen také třídní učitel.

Průběh terénních exkurzí se mírně liší. Na prvním stupni se žáci učí spíše zábavnou formou, hledají živáčky, poznávají rostliny, stromy a jejich plody, tvoří paletu barev z přírodnin, pracují s mapami, zpívají, recitují básničky a občas si zacvičí.

Na druhém stupni je již terénní exkurze vedena více odborně. Žáci se seznámí s ochranou životního prostředí – část lokalit patří mezi chráněná území, určují rostliny a živočichy dle klíčů nebo pomocí aplikace v mobilním telefonu, vnímají vliv člověka na krajinu, seznámí se s principy udržitelného rozvoje apod.

Společně je aktivní zapojení žáka ve výuce mimo školní lavice, práce s informacemi, s pomůckami, využití moderních technologií, práce v týmu, komunikace.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Poznáváním regionální přírody se podařilo rozšířit nabídku moderních vyučovacích metod. Zážitkové učení je založeno na aktivitě žáka, učitel se stává lektorem, průvodcem. Výuka je akční a dynamická. Přínosem je spolupráce pedagogických pracovníků a rozšíření povědomí o environmentální výchově mezi žáky i pedagogickými pracovníky. Potěšující je, že žáci se po absolvování terénní exkurzi do daných lokalit vrací, někteří i opakovaně.

Kategorie 7

PODNIKATELSKÝ SEKTOR

Nominováni byli (2 nominace):

» Ing. Bohumila Holeňová Městské lesy Vsetín

Jednatelka společnosti Městské lesy Vsetín, s.r.o., která je dodavatelско-obchodní firmou specializující se na lesnickou činnost v lesních porostech, které jsou majetkem města Vsetín. Vlastní lesní školku. Spravuje Arboretum Semetín, které na ploše 8,1 hektaru nabízí návštěvníkům na osm set druhů dřevin z celého světa. Arboretum se nachází na jihovýchodním okraji Hostýnských vrchů, které jsou součástí Hostýnsko-Vsetínské hornatiny Karpatského systému. Je umístěno v údolí Semetínského potoka. V areálu je venkovní učebna, výukový včelín, soustava tůňek, buduje se bosí chodník.

Od roku 2023 Líška zajišťuje v areálu výukové programy a projektové dny pro MŠ a ZŠ. Využívá přitom odborné zázemí a podporu pracovníků, například při výsadbě stromů s dětmi. Iniciátorem spolupráce s Líškou byla paní Holeňová. V roce 2023 se svými zaměstnanci vytvořila bezpečné a přátelské prostředí pro venkovní výuku, snadno dostupnou veřejnou dopravou.

» Ing. Milan Drgáč (viz kategorie 1)

Kategorie 8

ŠKOLA, ŠKOLSKÉ ZAŘÍZENÍ

Nominováni byli (2 nominace):

» Základní škola a Mateřská škola Nezdenice, okres Uherské Hradiště, Školní 35, Nezdenice 687 32

Škola je velmi aktivní v oblasti environmentálního vzdělávání jak během výuky, tak během dalších mimotřídních aktivit. Škola například provozuje badatelský kroužek, který se pravidelně zapojuje do projektů různých neziskových organizací v oblasti EVVO. V minulém školním roce se škola umístila v první desítku škol Zlínského kraje v projektu Recyklohraní. Také se aktivně zapojila do projektů MŽP Vzhůru do mokřadu, Tajuplný les a aktuálně spolupracuje na projektu Tam za vodou v rákosí. Aktivní přístup školy k environmentálnímu vzdělávání považujeme za inspirativní pro další školy ve Zlínském kraji.

» Mateřská škola Na kopečku, Vsetín

Dvoutřídní mateřská škola, která nabízí dětem přátelské prostředí, vybudovanou školní zahradu a po celý rok inspirativní programy pro děti i rodiče s dětmi. Aktivně se zapojuje do programů na území města a do programů a projektů Lísky, například výzev osvětových kampaní a výuky v zahradě. Pedagogové se účastní vzdělávacích akcí a profesních setkání ke sdílení zkušeností.

Kategorie 2

ŘEDITEL ŠKOLY, ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Nominováni byli (3 nominace):

» Bc. Dagmar Dubnická Ředitelka školy, Mateřská škola Horní Lideč

Mateřská škola je pod jejím vedením zapojena do programu Ekoškola a Mrkvička, pracuje podle programu Začít spolu. S týmem, rodiči a partnery aktivně budují školní přírodní zahradu. MŠ je součástí místních komunitních programů a inspiruje okolní školy. Dagmar je absolventkou specializačního studia a koordinátorkou EVVO.

» Mgr. Petr Filgas Ředitel školy, Základní škola Valašská Polanka, okres Vsetín, Valašská Polanka 301

Petr je nejen ředitel, ale také člověk na svém místě. Má pro všechny vlnivé slovo, povzbuzení, široký úsměv a čas – což je komodita obzvláště cenná u ředitele školy, člena obecního zastupitelstva, fotbalového trenéra a na prvním místě samozřejmě manžela a otce tří malých dětí. Ve škole jsme za jeho poměrně krátkého vedení kromě rekonstrukce odborných učeben a tělocvičny vybudovali překrásnou přírodní zahradu. Při její tvorbě sám mnohdy přiložil ruku k dílu – skládal suché zidky, zakládal jezírko, do prací zapojil pedagogy, rodiče i naše žáky. Jako ředitel působící v místě svého bydliště má blízký vztah nejen ke škole a obci, ale také k dětem a jejich rodičům.

» Mgr. Lubomír Klátil Ředitel školy, ZŠ Zlín, Štípa, Nová cesta 268

Jako ředitel školy dlouhodobě podporuje ekologickou výchovu, zejména projekt Ekoškola, je zakladatelem a organizátorem Ekologické olympiády pro ZŠ. Škola má přírodní zahradu.

Kategorie 3

KOORDINÁTOR EVVO, PEDAGOG, LEKTOR

Nominováni byli (5 nominací):

» Mgr. Petra Horáčková lektor výukových programů, metodik, realizátor projektových aktivit - Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o.p.s.

Petra se věnuje výzvám v neziskovém sektoru s neuvěřitelným zápalem a oddaností. Zvláště vyniká její zásluha při odchovu motýla jasoně červenookého v motýlářiu. Petra věnovala této činnosti obrovské množství svého času a energie. Její metodika a pečlivé záznamy o vývoji motýlů odrážejí její výjimečný pozorovací talent. Tento talent následně dokázala precizně převést do záznamů, které jsou nejen důležité pro další výzkum, ale také slouží jako cenný zdroj informací pro další generace. Petra přistupuje k této práci nejen zodpovědně, ale také s velkým srdcem. Její oddanost a vášeň pro ochranu přírody jsou inspirativní pro nás všechny.

» Mgr. Eva Vlasatíková Pedagog, koordinátorka EVVO - ZŠ Zlín, Štípa, Nová cesta 268

Podporuje ekologickou výchovu, zejména projekt Ekoškola, podílí se na pořádání Ekologické olympiády pro ZŠ. Je školní koordinátorkou EVVO a absolventkou specializačního studia.

» Bc. Alena Kužmová Vychovatelka školního klubu - ZŠ Vsetín, Ohrada

Ve škole koordinuje akční skupinu pro Fair trade, připravuje aktivity v rámci Vsetínských dnů pro FT, celoročně připravuje osvětové aktivity ve škole, např. ochutnávky a besedy ve třídách, kavárny pro rodiče, výstavy. Aktivně se zapojuje do aktivit na území města Vsetín, je členkou pracovní skupiny pro FT. Koordinuje práci školního parlamentu. Na návrh školního parlamentu se škola zapojila úspěšně do celorepublikové akce „Uklidíme Česko“. Jako dobrovolník pomáhá na osvětových akcích Lísky, např. Den Země, Férová snídaně, Den bez aut atd. a jako lektorka na výukových programech a projektových dnech.

» **Mgr. Dana Hozová**
Pedagog, koordinátorka EVVO - ZŠ Hulín

Od roku 2008 pracuje ve funkci školního koordinátora EVVO. V roce 2009 úspěšně absolvovala specializační studium pro koordinátory EVVO. Zodpovědně se podílí na plnění cílů školní strategie a plánu školy, ve spolupráci s vedením školy rozvíjí náplň, obohacuje činnost svou aktivitou. Velmi úspěšně koordinuje program Ekoškola, vede školní projekty zaměřené na ekologickou výchovu. Na činnost v oblasti EVVO dokáže sehnat finance formou projektů. Dovede zapálit a získat i děti. V rámci Ekoškoly jsou dávány jako příklad dobré praxe, spolupracují v rámci EVVO i s jinými školami, organizují společné akce apod. Ve škole je díky ní vybudována venkovní učebna a naučná stezka v zahradě školy. V zahradě je řada prvků na podporu biodiverzity, vybudované ukázkové biotopy atd. V roce 2023 uspořádala škola pod jejím vedením Školní farmářský den, kde se zapojily třídy, rodiče a místní řemeslníci a farmáři.

» **RNDr. Bořek Navrátil**
pedagog - ZŠ Vsetín, Rokytnice

Patří mezi aktivní zapálené učitele, je předsedou komise životního prostředí, propojuje školy, organizace a společnosti na území města, mimo jiné je iniciátorem participativních projektů ve městě, jako je výukový včelín v Arboretu Semetín. Ve škole vede kroužek polytechniky, zaměřený na rozvoj rukodělných dovedností žáků. Kroužek je příkladem spolupráce ZŠ Rokytnice a SOŠ Josefa Sousedíka, která je velmi inspirující a prospěšná pro obě strany. V kroužku si děti vyrobí ptačí krmítka, ptačí budky, dřevěná sedátka, obracečky, bukové nožičky, stojánky na šperky, bedny, bedýnky a mnoho menších praktických věcí pro domácnost. V minulých letech se ve škole podařilo vybudovat moderní vybavení na výuku polytechnického vzdělávání a informatiky. Vybavení se kromě výuky využívá i pro školní kroužky, volnočasový kroužek Alceda, programy MŠ a ZŠ. V základní škole je již třetím rokem realizováno inovativní polytechnické vzdělávání. Za tu dobu školu navštívily děti z mateřských škol, žáci ze ZŠ Ohrada a ZŠ Sychrov, ale i hosté z MAP Vsetínska, Vizovicka a zástupci vsetínských firem. Bylo rozdáno mnoho výrobků do mateřských škol, Charity, Městských lesů, knihoven, včelařům a na řadu dalších míst. Zatím poslední výrobek směřoval ve spolupráci s Klubem českých turistů do rukou první dámy Evy Pavlové - jeden z rozcestníků zamířil až na Pražský hrad.

Kategorie 4

**PRACOVNÍK/DOBROVOLNÍK
NEZISKOVÉ ORGANIZACE**

Nominováni byli (4 nominace):

» **Bc. Jitka Datinská**
Lektorka - ZO ČSOP Veronica, pracoviště Hostětín, Hostětín 86, 687 71

Lektorka, koordinátorka projektů s inovativním přístupem ve vzdělávání dětí předškolního a mladšího školního věku v rámci badatelsky orientovaného vzdělávání. Je svědomitá, pracovitá a má lidský přístup. Aktivně se účastní projektů a programů Lisky.

» **Mgr. Karolína Mikulcová**
LÍSKA, z.s.

Učí na gymnáziu ve Valašském Meziříčí. Před tím byla učitelkou a školní koordinátorkou EVVO na Masarykově gymnáziu ve Vsetíně. Je absolventkou specializačního studia. Aktivně se zapojuje do programů a osvětových akcí na území města Vsetín, např. Den Země, Den stromů, Férová snídane. Příležitostně působí jako lektorka výukových programů a projektových dnů Lisky.

» **Kristina Koutná**
LÍSKA, z.s.

Studuje poslední rok gymnázia na Střední škole Kostka ve Vsetíně. Šest let je aktivní členkou skupiny pro Fair trade. V Lisce pracuje jako dobrovolník a externista, jako redaktor webu Lisky, spravuje Férový obchůdek i knihovnu, zajišťuje administrativní podporu projektů a akcí pro školy i veřejnost, připravuje pomůcky pro výukové programy i projektové dny, na vzdělávací akce. Najdete ji ve Férové kavárně na akcích. Je lektorkou programů pro děti.

» **Simona Šarmanová**
LÍSKA, z.s.

Studuje poslední rok gymnázia na Střední škole Kostka ve Vsetíně. Šest let je aktivní členkou skupiny pro Fair trade. V Lisce pracuje jako dobrovolník a externista. Připravuje pomůcky pro výukové programy i projektové dny. Najdete ji ve Férové kavárně na akcích. Je lektorkou programů pro děti.

Kategorie 5
VEŘEJNÁ SPRÁVA / POLITIK

Nominováni byli (1 nominace):

» **Jaroslav Holý**

Dlouhodobě působí jako zastupitel v obci Kašava, dlouhodobě byl i členem Školské komise při ZŠ a MŠ Kašava. Patří k velmi aktivním a obětavým členům Zastupitelstva i obce. Zasloužil se o obnovu Kašavských studánek a realizaci naučné stezky. V současné době neúnavně pečuje o čistotu v okolí stezky i studánek. Byl jedním z iniciátorů výstavby kapličky v Kašavě, patří k organizátorům. Aktivně pracuje na obnově pietních akcí zaměřených na 2. světovou válku. Rovněž je zakladatelem rodinné firmy Autoservis Holý. I přes to, že už je v seniorském věku, neúnavně a aktivně se účastní všech kulturních akcí pořádaných v Kašavě. Mezi jeho koníčky patří i lidové zvyky a tradice. Dodnes patří k šiřitelům lidových tradic a zvyků, často navštěvuje kulturní akce v lidovém kroji.

Kategorie 6
ŽÁK ZÁKLADNÍ/STŘEDNÍ ŠKOLY

Nominováni byli (2 nominace):

» **Jakub Kocháň**
Základní škola a Mateřská škola, Uherské Hradiště, Větrná 1063, příspěvková organizace

Jako žák školy byl velkým přínosem pro školu svým čtyřletým působením v rámci environmentálně zaměřeného kroužku Envík. Spolu v týmu s Janem Zábranským vynikali vlastní iniciativou, samostatně připravili a realizovali 2x celoškolskou osvětovou akci na téma Minimalizace odpadů a později Cirkulární ekonomika, kdy postupně navštívili jednotlivé třídy od 4. ročníku výše, kde působili formou vrstevnického učení - předávali problematiku environmentálních témat na své úrovni, svým jazykem a způsobem vyjadřování, což je pro žáky mnohdy lépe uchopitelné a pochopitelné. Zorganizovali charitativní sbírku na pomoc Ukrajině, spoluorganizovali velmi úspěšnou charitativní sbírku Kola pro Afriku. V rámci kroužku také vytvořili originální samolepky k označení jednotlivých vypínačů ve třídách a to jak na 1., tak na 2. stupni sloužící k šetření elektrické energie, vyráběli a rozdávali jako osvětlu obaly na ovoce, zeleninu a pečivo, odlévali čajové svíčky a zákopové svíčky pro Ukrajinu ze zbytků posbíraného vosku. Své působení na environmentálním poli také shrnuli v rámci své absolventské práce žáků 9. ročníku. Celkově svým výrazným a neprehlédnutelným působením pomohl Jakub Kocháň se svým spolužákem Janem Zábranským nastartovat environmentální výchovu v naší základní škole.

» **Jan Zábranský**
Základní škola a Mateřská škola, Uherské Hradiště, Větrná 1063, příspěvková organizace

Jako žák školy byl velkým přínosem pro školu svým čtyřletým působením v rámci environmentálně zaměřeného kroužku Envík. Spolu v týmu s Jakubem Kocháněm vynikali vlastní iniciativou, samostatně připravili a realizovali 2x celoškolskou osvětovou akci na téma Minimalizace odpadů a později Cirkulární ekonomika, kdy postupně navštívili jednotlivé třídy od 4. ročníku výše, kde působili formou vrstevnického učení - předávali problematiku environmentálních témat na své úrovni, svým jazykem a způsobem vyjadřování, což je pro žáky mnohdy lépe uchopitelné a pochopitelné. Zorganizovali charitativní sbírku na pomoc Ukrajině, spoluorganizovali velmi úspěšnou charitativní sbírku Kola pro Afriku. V rámci kroužku také vytvořili originální samolepky k označení jednotlivých vypínačů ve třídách a to jak na 1., tak na 2. stupni sloužící k šetření elektrické energie, vyráběli a rozdávali jako osvětlu obaly na ovoce, zeleninu a pečivo, odlévali čajové svíčky a zákopové svíčky pro Ukrajinu ze zbytků posbíraného vosku. Své působení na environmentálním poli také shrnuli v rámci své absolventské práce žáků 9. ročníku. Celkově svým výrazným a neprehlédnutelným působením pomohl Jan Zábranský se svým spolužákem Jakubem Kocháněm nastartovat environmentální výchovu v naší základní škole.